

ธุรกิจธนาคารพาณิชย์

สรุปแนวโน้มธุรกิจ

ISIC : 60641910 ธนาคารพาณิชย์

แนวโน้มการเติบโตของธุรกิจธนาคารพาณิชย์ปี 2568/2569 มีแนวโน้ม “Neutral (-)” ยังเผชิญกับแรงกดดันจากสินเชื่อที่เติบโตอย่างจำกัดตามภาวะเศรษฐกิจที่มีแนวโน้มชะลอตัว อย่างไรก็ตาม สินเชื่อธุรกิจมีแนวโน้มเติบโตต่อเนื่องตามความต้องการใช้เงินทุนหมุนเวียนของธุรกิจขนาดใหญ่ ขณะที่สินเชื่อรายย่อยมีแนวโน้มชะลอตัวจากแรงกดดันของหนี้ครัวเรือนที่อยู่ในระดับสูงและการระมัดระวังในการปล่อยสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์

ด้านผลประกอบการของกลุ่มธนาคารพาณิชย์คาดว่าจะทรงตัวตามการปล่อยสินเชื่อที่มีแนวโน้มเติบโตอย่างค่อยเป็นค่อยไป ขณะที่การบังคับใช้มาตรการ Responsible Lending น่าจะมีส่วนช่วยให้อุปสงค์สินเชื่อปรับตัวดีขึ้น อย่างไรก็ตาม ยังต้องติดตามความสามารถในการชำระหนี้ของครัวเรือนที่เปราะบางและธุรกิจ SMEs ที่จะเป็นส่วนสำคัญในการกำหนดคุณภาพสินเชื่อในระยะข้างหน้า อีกทั้งการแข่งขันของธุรกิจธนาคารพาณิชย์ที่น่าจะรุนแรงขึ้นจากทั้งธุรกิจธนาคารแบบดั้งเดิมและผู้ให้บริการทางการเงินรายใหม่ที่เข้ามาแย่งชิงส่วนแบ่งการตลาดมากขึ้น

ภาพรวมธุรกิจ

ในปี 2568 ภาพรวมการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ไทยมีแนวโน้มฟื้นตัวได้จำกัดตามการฟื้นตัวของเศรษฐกิจที่ชะลอลงกดดันให้อุปสงค์สินเชื่อรวมยังอ่อนแอ โดยเฉพาะสินเชื่ออุปโภคบริโภคที่มีแนวโน้มหดตัวต่อเนื่องจากแรงกดดันของหนี้ครัวเรือนที่สูงสวนทางกับรายได้ครัวเรือนที่มีแนวโน้มเติบโตช้า ขณะที่สินเชื่อธุรกิจยังขยายตัวได้จากสินเชื่อธุรกิจขนาดใหญ่ แต่สินเชื่อ SMEs มีแนวโน้มหดตัวตามความเสี่ยงด้านเครดิตที่ยังสูง ด้านคุณภาพสินเชื่อมีแนวโน้มทรงตัว ส่วนหนึ่งเป็นผลจากการที่ธนาคารพาณิชย์เพิ่มความระมัดระวังในการปล่อยสินเชื่อมากขึ้น ประกอบกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องยังคงเร่งออกมาตรการปรับโครงสร้างหนี้เพื่อช่วยเหลือลูกหนี้ที่ประสบปัญหาในการชำระหนี้

มองไปข้างหน้า ธุรกิจธนาคารยังมีปัจจัยเสี่ยงหลายประการที่อาจกดดันการเติบโตและความสามารถในการทำกำไร อาทิ ความไม่แน่นอนทางการเมืองภายในประเทศ ผลกระทบของนโยบายกีดกันทางการค้าของสหรัฐฯ ต่อภาคการส่งออกและการลงทุนเพื่อขยายกำลังการผลิตในระยะข้างหน้า หนี้ครัวเรือนที่อยู่ในระดับสูงจะกดดันการปล่อยสินเชื่ออุปโภคบริโภค การบังคับใช้หลักเกณฑ์การกำกับดูแลหนี้ครัวเรือนอย่างยั่งยืนของ ธปท. ที่ทำให้ธนาคารพาณิชย์มีความระมัดระวังในการปล่อยสินเชื่อมากขึ้น ขณะที่ผู้บริโภคบางส่วนก็ระมัดระวังการก่อหนี้ใหม่ด้วยเช่นเดียวกัน รวมถึงการที่ธุรกรรมผ่านช่องทางออนไลน์ที่เพิ่มขึ้นทำให้รายได้จากค่าธรรมเนียมและบริการเติบโตค่อนข้างจำกัด และการแข่งขันที่อาจทวีความรุนแรงขึ้นหลังจากที่มีผู้ได้รับอนุญาตประกอบธุรกิจธนาคารพาณิชย์ไร้สาขา (Virtual Bank) อย่างไรก็ตาม ธนาคารพาณิชย์ในระบบของไทยยังมีสถานะของเงินกองทุนที่แข็งแกร่ง ซึ่งเพียงพอต่อการรองรับความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นในระยะข้างหน้า

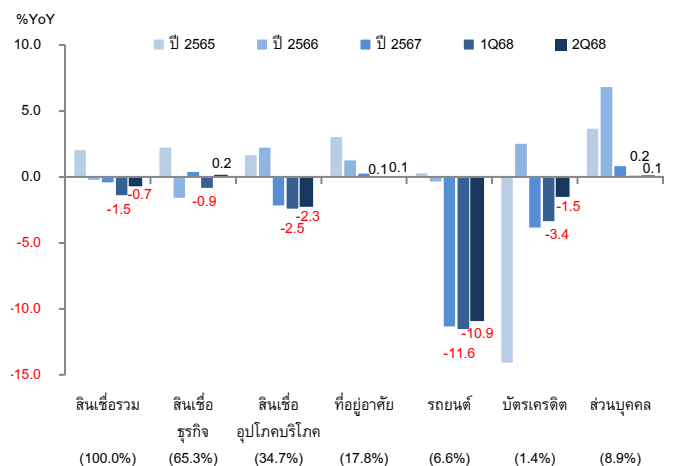
สถานการณ์สินเชื่อและเงินฝาก

ภาพรวมสินเชื่อธนาคารพาณิชย์ ณ ไตรมาส 2 ปี 2568 มียอดคงค้างรวมทั้งสิ้น 15.26 ล้านล้านบาท (ไม่รวม Interbank) หดตัว 0.7%YoY ต่อเนื่องจากการหดตัว 1.5%YoY ในไตรมาสก่อน ตามการหดตัวของสินเชื่ออุปโภคบริโภคเป็นสำคัญ (สินเชื่ออุปโภคบริโภคมีสัดส่วน 35% ของสินเชื่อรวม) ขณะที่สินเชื่อธุรกิจพลิกกลับมาขยายตัวเล็กน้อย โดยมีรายละเอียด ดังนี้

- **สินเชื่อธุรกิจ** มียอดสินเชื่อคงค้าง 9.97 ล้านล้านบาท ยังทรงตัวใกล้เคียงกับช่วงเดียวกันของปีก่อน โดยขยายตัวเล็กน้อยที่ 0.2%YoY จากสินเชื่อธุรกิจขนาดใหญ่ ขณะที่สินเชื่อ SMEs หดตัวจากความระมัดระวังในการปล่อยสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ตามความเสี่ยงด้านเครดิตที่อยู่ในระดับสูง ทั้งนี้ ธุรกิจที่สินเชื่อขยายตัว ได้แก่ ธุรกิจการท่าเรือ 8.4%YoY การจัดจำหน่ายและบำบัดน้ำเสีย 7.7%YoY กิจกรรมอสังหาริมทรัพย์ 6.4%YoY ธุรกิจการขนส่งและสถานที่เก็บสินค้า 6.3%YoY และธุรกิจการเงินและประกันภัย 4.5%YoY

- **สินเชื่ออุปโภคบริโภค** มียอดสินเชื่อคงค้าง 5.29 ล้านล้านบาท หดตัว 2.3%YoY ตามสินเชื่อรถยนต์และสินเชื่อบัตรเครดิตที่หดตัวต่อเนื่องที่ 10.9%YoY และ 1.5%YoY ตามลำดับ ขณะที่สินเชื่ออสังหาริมทรัพย์และสินเชื่อส่วนบุคคลทรงตัวจากปีก่อน ซึ่งเป็นผลจากภาวะเศรษฐกิจชะลอตัวและหนี้ครัวเรือนที่อยู่ในระดับสูงกดดันให้ธนาคารพาณิชย์เพิ่มความระมัดระวังในการปล่อยสินเชื่อ ด้านเงินฝาก ณ ไตรมาส 2 ปี 2568 ยอดคงค้างเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ (ไม่รวม Interbank) มีจำนวน 17.3 ล้านล้านบาท ขยายตัวชะลอเล็กน้อย 0.9%YoY จากไตรมาสก่อนที่ขยายตัว 1.4%YoY ส่งผลให้สัดส่วน Loan to Deposit (L/D ratio) ทรงตัวที่ 87.9% จากไตรมาสก่อนที่ 87.5% สะท้อนถึงสภาพคล่องในระบบธนาคารพาณิชย์ที่ยังอยู่ในระดับสูง

รูปที่ 1 อัตราการขยายตัวของสินเชื่อ ณ ไตรมาส 2 ปี 2568

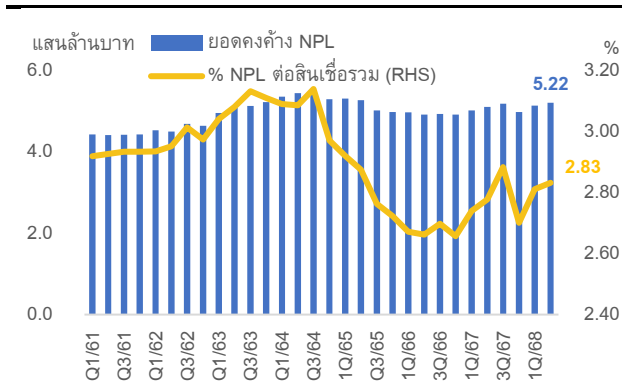
ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

คุณภาพสินเชื่อ

คุณภาพสินเชื่อของระบบธนาคารพาณิชย์ ณ สิ้นไตรมาส 2 ปี 2568 ทรงตัวจากปีก่อน สะท้อนได้จากสินเชื่อด้วยคุณภาพ (Non-Performing Loan: NPL หรือ Stage 3) อยู่ที่ 5.2 แสนล้านบาท เพิ่มขึ้น 2.04%YoY คิดเป็น NPL ratio ที่ 2.83% ของสินเชื่อรวม ปรับเพิ่มขึ้นเล็กน้อยจากไตรมาสก่อนที่ 2.81% โดยมาจากคุณภาพสินเชื่อธุรกิจที่แยกลงเป็นสำคัญ มีรายละเอียดดังนี้

- **คุณภาพสินเชื่อธุรกิจปรับตัวแยกลง** สะท้อนจาก NPL ratio ของสินเชื่อธุรกิจในไตรมาส 2 ปี 2568 ที่เพิ่มขึ้นเป็น 2.63% จากไตรมาสก่อนที่ 2.57% ตามคุณภาพสินเชื่อของธุรกิจ SMEs ที่แยกลง ทั้งนี้ ส่วนใหญ่เป็นกลุ่ม SMEs ที่เคยได้รับการช่วยเหลือแต่ยังไม่สามารถกลับมาฟื้นตัวได้ ขณะที่คุณภาพธุรกิจขนาดใหญ่ทรงตัว
- **คุณภาพสินเชื่ออุปโภคบริโภคปรับตัวดีขึ้นเล็กน้อย** สะท้อนจาก NPL ratio ของสินเชื่ออุปโภคบริโภคในไตรมาส 2 ปี 2568 ที่ลดลงเล็กน้อยเป็น 3.35% จากไตรมาสก่อนที่ 3.41% จากทุกประเภทสินเชื่อ ซึ่งเป็นผลจากการบริหารจัดการคุณภาพหนี้และการปรับโครงสร้างหนี้ตามโครงการให้ความช่วยเหลือลูกหนี้ที่ออกมาอย่างต่อเนื่อง

รูปที่ 2 ยอดสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ และสัดส่วน NPL ต่อสินเชื่อรวม

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

ผลการดำเนินงานของธุรกิจธนาคารพาณิชย์

ผลดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ในระบบ ณ ไตรมาส 2 ปี 2568 มีกำไรสุทธิ 7.7 หมื่นล้านบาท ชะลอตัวลงเป็น 1.7%YoY จาก 3.7%YoY ในไตรมาสก่อน โดยเป็นผลมาจากรายได้ที่หดตัวมากขึ้นตามรายได้ดอกเบี้ยของเงินให้สินเชื่อเป็นหลัก ขณะที่ค่าใช้จ่ายหดตัวมากขึ้นตามค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยเงินฝากและค่าธรรมเนียมและบริการ ส่วนค่าใช้จ่ายสำรองเพิ่มขึ้นจากไตรมาสก่อนตามคุณภาพสินเชื่อที่แยกลง

ด้านความสามารถในการทำกำไรของธนาคารพาณิชย์ปรับตัวดีขึ้นในไตรมาส 2 ปี 2568 ส่วนหนึ่งมาจากกำไรสุทธิของเงินลงทุนที่เพิ่มขึ้น ส่งผลให้อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (Return on assets : ROA) เพิ่มขึ้นเป็น 1.27% จาก 1.16% ในไตรมาสก่อน และอัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น (Return on Equity: ROE) เพิ่มขึ้นเป็น

9.26% จาก 8.37% ไตรมาสก่อน ส่วนรายได้ดอกเบี้ยสุทธิต่อสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดรายได้ดอกเบี้ยเฉลี่ย (Net Interest Margin: NIM) ลดลงเล็กน้อยที่ 2.72% จาก 2.80% ในไตรมาสก่อน ตามรายได้ดอกเบี้ยสุทธิที่ลดลงตามการปรับลดดอกเบี้ย ปริมาณสินเชื่อที่ลดลง และมาตรการลดดอกเบี้ยเพื่อช่วยเหลือลูกหนี้

ตารางที่ 1 อัตราส่วนที่สะท้อนความสามารถในการทำกำไรของธนาคารพาณิชย์

อัตราส่วนทางการเงิน	มูลค่า (พันล้านบาท)			การเปลี่ยนแปลง (%YoY)		
	ไตรมาส 4 ปี 2567	ไตรมาส 1 ปี 2568	ไตรมาส 2 ปี 2568	ไตรมาส 4 ปี 2567	ไตรมาส 1 ปี 2568	ไตรมาส 2 ปี 2568
รายได้รวม	307.8	295.7	298.8	-2.1	-5.0	-7.3
รายได้ดอกเบี้ย	249.5	238.1	231.7	-3.5	-6.2	-9.8
รายได้ค่าธรรมเนียมและบริการ	48.2	48.6	44.9	5.0	2.5	-0.9
ค่าใช้จ่ายรวม	202.9	192.8	189.4	-2.6	-3.1	-5.0
ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย	82.1	78.0	75.6	3.0	-5.4	-10.2
ค่าใช้จ่ายค่าธรรมเนียมและบริการ	17.6	17.5	15.3	6.0	4.9	-4.3
ค่าใช้จ่ายอื่น	42.8	42.6	48.4	-27.9	-8.4	-5.3
กำไรสุทธิ	67.2	70.1	77.5	26.8	3.7	1.7
NIM (%)				2.94	2.80	2.72
ROA (%)				1.11	1.16	1.27
ROE (%)				8.14	8.37	9.26

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

แนวโน้มการเติบโตของธุรกิจ

ธุรกิจธนาคารพาณิชย์ในปี 2569 ยังเผชิญแรงกดดันจากภาวะเศรษฐกิจในประเทศที่ชะลอตัว หนี้ครัวเรือนที่อยู่ในระดับสูงกดดันการใช้จ่ายของภาคครัวเรือน ด้านสินเชื่อธุรกิจมีแนวโน้มเติบโตได้จำกัด โดยเฉพาะสินเชื่อเพื่อการอุปโภคบริโภคและสินเชื่อ SMEs ที่ธนาคารพาณิชย์น่าจะยังระมัดระวังการปล่อยกู้ท่ามกลางความเสี่ยงด้านเครดิตที่สูง นอกจากนี้ การลงทุนภาคเอกชนอาจมีแนวโน้มชะลอตัวจากนโยบายการลงทุนที่ยังไม่ชัดเจนในช่วงที่มีการเปลี่ยนรัฐบาล อย่างไรก็ตาม อัตราดอกเบี้ยนโยบายที่ปรับลดลงอย่างต่อเนื่องจะช่วยบรรเทาภาระหนี้ของครัวเรือนในระยะข้างหน้าได้บางส่วน

ด้านผลประกอบการของกลุ่มธนาคารพาณิชย์คาดว่าจะทรงตัวตามการปล่อยสินเชื่อที่ยังมีหลายปัจจัยกดดันการฟื้นตัว ด้านรายได้ดอกเบี้ยสุทธิมีแนวโน้มลดลงตามการปรับลดอัตราดอกเบี้ยนโยบาย ซึ่งจะทำให้ธนาคารมี NIM ลดลง นอกจากนี้ ธุรกิจธนาคารพาณิชย์มีการแข่งขันที่สูงขึ้นจากทั้งธุรกิจธนาคารแบบดั้งเดิมและผู้ได้รับอนุญาตประกอบธุรกิจธนาคารพาณิชย์ไร้สาขา (Virtual Bank) ที่กำลังเข้ามาแย่งชิงส่วนแบ่งการตลาดมากขึ้น ส่งผลให้รายได้ค่าธรรมเนียมอาจมีแนวโน้มลดลง ขณะที่ด้านรายจ่าย ธนาคารอาจมีแนวโน้มการตั้งสำรองเพิ่มขึ้นตามคุณภาพสินเชื่อที่อาจแยกลง เนื่องจากสถานการณ์ทางเศรษฐกิจที่ยังมีความไม่แน่นอนสูงอาจส่งผลกระทบต่อความสามารถในการชำระหนี้ของลูกค้าในอนาคต โดยเฉพาะลูกค้ารายย่อยและ SMEs ที่สินเชื่อใน Stage 2 และ Stage 3 ต่างก็บ่งชี้ถึงความเปราะบางที่เพิ่มขึ้น ธนาคารพาณิชย์จะต้องใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือหลักในการปรับกลยุทธ์ ผลิตภัณฑ์และบริการ รวมถึงการจัดการภายในองค์กรเพื่อให้พร้อมรับมือกับการแข่งขันในด้านต่างๆ ต่อไป

LH BANK BUSINESS RESEARCH

ดร. อนพล ศรีธัญพงศ์
ผู้อำนวยการอาวุโส สายงานวิจัยธุรกิจ

ณัฐชาติ วิรุฬห์อศ
นักวิเคราะห์อาวุโส (Industry)

ธรรตณ ศรีทองเดิม
นักเศรษฐศาสตร์อาวุโส

เชียวชาญ ศรีชัยยา
นักวิเคราะห์อาวุโส (Industry)

วิลันดา ดิสรเตตวัฒน์
นักเศรษฐศาสตร์อาวุโส

วัชรพันธ์ นิยม
นักวิเคราะห์อาวุโส (Industry)

ณวัชร หันสุเวช
นักวิเคราะห์อาวุโส (Thematic)

ศรีอำไพ อิงคกิตติ
นักวิเคราะห์อาวุโส (Industry)

วิจัยธุรกิจ ธนาคารแลนด์ แอนด์ เฮาส์ จำกัด (มหาชน)

จับใจ

เข้าใจ

ตอบโจทย์

Scan Here
For More Articles

<https://www.lhbank.co.th/economic-analysis/>